

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

2.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 4.

Idelem.

egészségügyi
régebben jelent
Nagyon helye-
rt nincs az embernek drá-
kincse, mint az egészsége. A
beteg ember a legnagyobb vagyon
mellett is szegény és a legtöbbje
vesen cserélne el gazdagságát
gyönyörig szegény ember egész-
rel. Az elvesztett vagyon pó-
s. Vannak olyanok is, akik
megválnak a becsülettől
ak az egészségről nem
önként senki. Helyesel-
tehrát, ha az állam pol-
egészségét hatósági vé-
részessíti és elkobozza a
és romlott, az egész-
edelmes élelmiszereket,
nyitással sújtja azo-
dva, szándékosan ha-
romlott élelmiszere-
rgalomba. Mert az
nem bocsátható me-
etnek el embertár-
látlan kincse: az

gyanakkor, amikor
slésztünket fejezzük
é egészséget megvé-
sági intézkedésekért,
glálnunk az ellen, ha
ban helyes és üdvös
olyan végrehajtási uta-
k ki, amely kereske-
gy is nehéz helyzetét
sabbá teszi. Már pedig
ehajtási utasítás, mely
t meg az élelmiszerek
ét célzó rendeletehöz,
súlyos anyagi károkat
kereskedőknek. A végre-
utasítás ugyanis akkora
át ír elő az egyes élelm-
óól a vegyvizsgálat céljaira,
a kereskedők ezáltal tete-
anyagait kárt szenvednek.
gy néhány példával szolgál-
junk: a kakaóból és csokoládéból
200—200 grammot kell az ellen-
őrző közegek rendelkezésére bo-
csátani, ugyanannyit az olajból;
ecetből, likőrből 1/2—1/2 litert, 1 li-
és ilyen arányban
míster listán.
az így ren-
kek ér-
y egy-
eske-
kiket
ya

az árakba és áthárítja azt a fo-
gyasztó közönségre. Ime, az álla-
mi árdragításnak egy újabb beszé-
des példája. Ugyanakkor, amikor
hálások vagyunk az államnak

egészségünk megvédelmezéseért,
legyen szabad azzal a kéréssel a
hatóságokhoz fordulnunk: csinál-
ják meg azt olcsóbban. Mert hogy
olcsóbban is lehet, az bizonyos.

(Fontos kihallgatások a királynál.)

BUCURESTI. Take Jonescu és
Holban tábormok tegnap déli tízen-
kettőtől fél egyig királyi kihallga-
táson voltak.

BUCURESTI. Camarasescu
belügyminiszter után Vladescu ja-
vadalmi miniszter jelent meg kirá-
lyi kihallgatáson.

BUCURESTI. Az Adeverul sze-
rint Camarasescu belügyminiszter
ma királyi kihallgatáson volt. A
kihallgatás után a király telefonon
magához hívatta Take Jonescut és
Holban tábormokot. Az Adeverul
szerint a tárgyalásról semmi hír
sem szivárgott ki, tény azonban,
hogy nagyon fontos ügyben jelen-
tek meg a miniszterek a király
előtt. (RTI.)

BUCURESTI. Camarasescu
tegnapi audenciájáról a Román

Távirati Iroda a következőket je-
lenti: A belügyminiszter kifejtette
a kivételes állapotok fentartása kö-
vetkeztében az ország különböző
vidékein fenálló közállapotokra vo-
natkozó nézetét. Beszámolt mind-
azon hátrányokról, amelyek a szá-
mos visszaélés következtében, a
kivételes rendszabályok folytán
előfordultak. Különösképp a Dnyesz-
ter melletti helyzet tarthatatlansá-
gára mutatott rá és kérte ezen
rendszabályok gyors megszünte-
tését, mert ennek fentartása ma
nincsen indokolva sem a közér-
dekkel, sem pedig a nemzeti vé-
delem követelményeivel. A király
ezután telefonon hívatta Take Jo-
nescu miniszterelnököt és Holban
tábormokot, akikkel ez ügyben
hosszabb megbeszélést folytatott.

BUCURESTI. Ismeretes, hogy
Popovici tábormokot Bessarabia
tábormokát Bucurestibe rendelték,
hogy a besszarábiai katonai és pol-
gári hatóságok közötti viszonyt
megállapítsák. A kormány el van
határozva arra, hogy minden
ilyen lépést, amely a rendszabá-
lyok körét tullepi, a legszigorub-
ban megtorolja. (RTI.)

Bethlen a gyűlölködés szelleme ellen

(Újabb kísérletek az egységes pártért.)

BUDAPEST. A jurista-klub
társasvacsoráján gróf Bethlen
István miniszterelnök az üdvöz-
lésekre válaszolva, azt hangoz-
tatta, hogy amikor a nemzet ér-
dekei forognak veszélyben, meg
kell szünnie a gyűlölködés szel-
lemének. Nem formai jogfolyto-
nosságot keresünk, mondotta Beth-
len, hanem a legjobb magyarok
egységét. Ha ezt megtudjuk ta-
lálni, megtaláltuk a szert, amely-
lyel helyreállíthatjuk a nemzet
jogfolytonosságának teljességét.
Nem szabad odáig mennünk, hogy
kockáztassuk azt, amit elértünk.
De sohasem szabad megengedni,
hogy megfélemedezzünk azokról
az elemekről, akik az országot a
süllyedésbe és forradalomba ta-
szítotják. Magyar és magyar kö-
zött társadalmi osztály és foglal-
kozás szerint nem lehet külön-
ség.

Gróf Teleki Pál az ellenzékét
támadta, amely harcmodorával
sem a királyságnak, sem az or-
szágnak nem használ. Az, ami a
parlamentben most történik, in-
kább alássa, mint támogatja a
nagy eszméket. Amit a nemzet-
gyűlésen elmondanak, az nem a
nemzet érdekében való. A sok
hamisság, féligazság, rosszindu-
lat, ami ott összekeveredik, csak
idegen érdekeket szolgál. Gróf
Kleibelsberg Kuno belügyminisz-
ter az új egységes párt érdeké-
ben szólalt fel. Kállay Tibor pénz-
ügyminiszter szerint a magyar-
ság csak addig viszálykodik, a
míg nem találja meg azt az erőt,
amely vezeti és meg nem leli azt
az öntudatot, ami a jövőt meg-
mutatja.

BUDAPEST. A politikai pár-
tokban híre jár, hogy gróf Beth-
len István miniszterelnök újab-

ban ismét kísérletezik az egysé-
ges párt érdekében. Esetleg be-
vonná az új pártba a parlamenten
kívül álló tényezőket is. Legutóbb
Lukacs Lászlóval, a nemzeti kö-
zéppárt egyik vezetőjével ta-
nácskozott.

Burgenland megszűnik.

(Stájerországhoz csatolják.)

A soproni népszavazás ered-
ménye, amely Sopront és vidékét
visszaadta Magyarországnak, na-
gyon fáj az osztrákoknak. Fájdal-
mukból nem is csinálnak titkot és
most mindent elkövetnek, hogy
bosszút álljanak Sopron elvesztése
miatt. Az osztrák kormány —
mint bécsi távirat jelenti — Sop-
ronnak és vidékének elvesztésével
Burgenlandot megszüntetnek tekin-
ti. Elhatározta tehát, hogy a meg-
maradt területeket Stájerországhoz
csatolja és önállóságát meg-
szünteti. Mindaddig, amíg Burgen-
land önállósága meg nem szűnik,
az Ausztriához csatolt nyugatma-
gyarországi terület ideiglenes fő-
városa Kismarton.

Sürgős a szanatórium.

(A közegészségügyi bizottság
ülése.)

Megirtuk, hogy Trancu-Jasi
volt munkügyi miniszter ötszáz-
ezer leit adományozott egy tüdő-
beteg szanatórium felállítására. A
terv kivételére nézve ma tartott
gyűlést a városi egészségügyi bi-
zottság, amelyen dr. Angel István
polgármester elnökölt. Dr. Cucu
Vazul városi főorvos azt hangsú-
lyozta, hogy a tüdővész elleni vé-
dekezés eminens érdek, ezért azt
javasolta, hogy egy a mai kor igé-
nyeinek megfelelő kórházat kelle-
ne felállítani, amely kb. 50 ágyra
lenne berendezve. Röntgen appa-
rátussal felszerelve. A kórházat
ideiglenesen a járványkórház két
barakjában helyeznék el mindad-
dig, míg az új kórház fel nem
épülne. A tüdőbetegek kórháza
szanatórium jellegű lenne és — a
főmérnök javaslata szerint — a
Vár és Ujarad között elterülő husz-
kat holdra építenék, amely terü-
letet a kerületi pénztártól fognak
elkérni. A kórház fentartásáról a
város, a megye és az állam go-
doskodnék. A gyűlésen megjele-
tették, hogy egy tüdőbeteg szana-
tóriumra sürgős szükség van. A
tervet a városi tanács elé viszik.

A cenzura.

(A belügyminiszter és a sajtó.)

Az új kormány valószínűleg okulva a multak tanúságain egyik legsürgősebb feladatául tűzte ki a cenzura kérdéseire gyors és sikeres megoldását. *Camarasescu* belügyminiszter ebben az ügyben ma délelőtt tizenkét órára magához kérte a sajtó képviselőit és a leg részletesebben tájékoztatta őket a kormány álláspontjáról. Amint a R. T. I. értesül a cenzura kérdését huszonnégy órán belül megfogják oldani. A kamarának erre vonatkozó rendelete a legközelebbi órában már meg is jelenik.

Versengés a posztógyárért.

(Romániai gyár ajánlata.)

Klein Viktor a timisoarai Gyapjuipar Részvénytársaság igazgatója ma terjedelmes kérvénnyel fordul dr. *Robu János* főpolgármesterhez, amelyben elmondja, hogy tudomása szerint Aradváros szerződést akar kötni egy cseh posztógyárral Aradon felállítandó fiókgyártelepre. Reméli, hogy a külföldi gyárakkal szemben a város előnyben részesíti a romániai gyárakat, ugyanis a timisoarai gyapjuipar is abban a helyzetben van, hogy fel tudna állítani Aradon posztógyárat, ha megfelelő hely állana rendelkezésére. Arra kérte a főpolgármestert, hogy vizsgálja meg ezt az igen fontos ügyet és ha úgy kívánja, Aradra jön és pontos tervezetet nyújt be a város vezetőségének a posztógyár felál-

lítására. A gyárigazgató a kérvény végén megjegyzi, hogy ha a város megköti a megállapodást a timisoarai gyapjuiparral, úgy a gyár-

nak azonnal módjában lesz a szükséges gépeket Aradra szállítani. városi tanács legközelebbi ülése foglalkozik a kérvénnyel.

Kormányintézkedés a leu emelkedésére.

(Miért esett Párisban a leu kurzusa.)

BUCURESTI. A leu árfolyamának legutóbbi hullámlásával kapcsolatban egy előkelő pénzügyi politikus az *Adeverul* munkatársának elmondta, hogy az ezelőtti kormány még jóval lemondása előtt Párisba küldötte *Popovici-Tasca* nemzetiségi kisebbségi államtitkár, hogy a tőzsdei operációk körüli ellenőrzéseket végezze. Főleg azért küldték ki, hogy

biztosítsa a leu kurzusát és mozgítsa elő a leunak tíz centimesen felüli jegyzését. A kormány lemondásának hírére *Popovici-Tasca* abbahagyta működését és ezzel előidézte azt, hogy a leu nyolc centimesre esett. A jelenlegi kormány megtette a szükséges intézkedéseket aziránt, hogy a leu rövidesen tizenkét centimesre emelkedjék.

Megbüntetik a Hakoah-sportegyesületet.

A szilveszteri mulatság epilógusa

A nemrégiben megalakult Hakoah zsidó sportegyesület Szilveszterkor ismerkedési estélyt rendezett. Az estélyen hamarosan emelkedett lett a hangulat, egyszerre csak előkerült a cigány zene és a zene pattogó ütemei mellett táncraperdült az ifjuság. A megjelentek a legjobb hangulatban a reggeli órákban távoztak. Ma következett azután az ismerkedési estély epilógusa. *Munteanu Viktor* pénzügyi titkár ma felkérte magához dr. *Örli Gyulát*, az egyesület ügyvezető alelnökét és közölte vele, hogy az egyesületet megbírságot, mert mulatságot rendezett anélkül, hogy ezt a pénzügyigazgatóságnak bejelentette volna és az

illetéket befizette volna. Dr. *Örli* alelnök kijelentette, hogy ők nem szedtek belépődíjat és egyébként sem előre elhatározott volt, hogy zenés és táncos lesz az ismerkedési estély. *Munteanu* titkár azonban hajthatatlan maradt, mert — mint mondotta — a pénzügyi ellenőrző közeg, aki az estélyen jelen volt, megállapította, hogy az érvényben levő rendelkezéseket úgy akarták kijátszani, hogy nem belépődíjakat szedtek, hanem tányéroztak. A tányérozással pedig hateret lelt szedtek össze. Ezért az egyesületre a 25 lei illeték helyett, a maximális illetéket, 1000 leit veti ki és egyben háromezer lei bírságot ró ki az egyesületre, mert a rendőrségi pecsét mellé elmulasztotta megszerezni a pénzügyigazgatóságát is.

A cárevics.

(Bemutató a városi színházban.)

Az emberiség vesztéséből néha nyereséget kap. A példa előttünk áll. *Zapolszka Gabriella* lengyel író, aki szerzője a városi színházban tegnap bemutatott „Cárevics” című színműnek, nemrég elhunyt. Ebből a vesztéséből az a nyereség származik az emberiségre, hogy nem kap többé *Zapolszka* szindarabot. A halottról a régi közmondás alapján vagy jót kell írni vagy semmit, de nincsen szabály kivétel nélkül s bizony meg kell állapítanunk, hogy a lengyel író rossz szindarabokat írt. Több regénye jelent meg s a prózáiról azt mondták, hogy kiváló színpadi író. Amikor pedig a „Varsói citadella” című drámáját mutatták be, a kritikának az volt a véleménye, hogy mégis csak jobb regény író. Miután ismerjük a regényeit és szindarabjait egyaránt, arra a megállapításra szorítkozunk, hogy *Zapolszka Gabriella* közepes tehetségű regényíró volt, ellenben a színpad nem hozott neki sikereket mert szindarabjai — nem színdarabok.

A városi színházban tegnap bemutatott *Cárevics* című *Zapolszka*-színmű valahogyan távol esik gondolatvilágunktól. Vajjon

kit érdekel manapság az, hogy a fiatal cárevics részére első nőt keres a mindenható, ravasz minisztereinek? Megkapja az első nőt, akit eleinte ki akar kergetni, de amikor a leány könyörög neki, hogy ne kergesse el, hanem legyenek pajtások és hintsenek port a világ szemébe, ott tartja magánál. Azután csak természetes, hogy a fiatalok megszeretik egymást. A cárevics arra is hajlandó, hogy lemond a trónról és feleségül veszi a leányt, de ekkor természetes hallálai hal meg atyja, a cár; a mindenható minisztereinek akcióba lép, a leány feláldozza szerelmét és a fiatal cárevics mint akarat nélküli báb megy az őt látni akaró néptömeg elé és fogadja hercegi házból származó menyasszonyát. A három felvonásból álló darabnak ez a szűsége. Alig történik valami a három felvonáson át. Ami történik is, a színpadok mögött játszódik le. Ellenben annál több a szó a három felvonásban. Beszélnek szépen és kevésbé szépen, beszélnek sok mindenről és semmiről, beszélnek felesleges dolgokról a hangulat kedvéért és jönnek-mennek a szereplők minden cél és értelem nélkül. Eszünkbe jut Hamlet mondása Polonius dikciójára: „Szó, szó, szó.” Üres darab az a *Cárevics*. Ha belőle

az a drámai mag, amelyből kikelhetne egy egészséges drámai cselekmény. Néhány hangulatos jelenet, néhány kedves, szelímes párbeszéd kárpótol a sok sivársággal.

A tegnapi premiért kisszámú közönség nézte végig és csak a II. felvonásban tudott kissé felmelegedni. Az első felvonás ugyanis kissé vontatottan játszódott le. A cimszerepben *Mészáros Béla* szép sikert aratott. Az érzelmes jelenetekbe melegséget vitt és eltalálta az elkényeztetett trónörökös hangját. Az egyetlen nő szerepben *Márgory Mici* aratta egyik legszebb sikerét. A tehetséges fiatal színésznő neki való szerepben megállja helyét a színpadon. Üdöskéje, szépsége, meleg szíve rokonszenvesé rajzolták *Sonját*, *Kallós József* az öreg főkomornyikot, az érző szívű, hűséges, tapasztalt öreg embert rokonszenvesen rajzolta meg. *Sipos Zsigmond* a nyers, nögyilölő nagyherceget erővel, férfiasan vitt színpadra. *Darvas Ernő* a ravasz, nagyhatalmu minisztereinek szerepében ragyogtatta alakító-képességét. Meglepő realizmussal játszotta a halálra készülő cárt *Ács Mihály*, aki nyílt színi tapsot kapott. Kisebbszerepekben *Simon* és *Gyarmathy* illeszkedtek az összátkba. A színpad szép kiállítására izlésről tanuskodott. (Ky.)

és
lans.
amikk
osztott
ügyeinek
régebben
dolattal, ho
tal vezetői
irodát nyit. Mos
megvalósulás staa.
Állásáról lemondott és
után átadta hivatalát utódj.
Mindenki, aki csak érintkezett a
Chicin Rémuossal lakáshivatali el
nöksége alatt, szeretettel és tiszte
lettel fog reá visszaemlékezni.
Mindkét lakáshivatali főnökség
Motorca Coriolán a bérbeadó hi
tal eddig főnöke vette át.

Széchenyi László g amerikai magyar követ

Széchenyi László gróf fogalmak szerint maga is dag ember, tudvalevőleg egyik legjobb partiját csúsmikor egy amerikai dolnót: *Vanderbilt Gladyst* nőül. A magyar komm után *Széchenyiné-Vand* dys Amerikába ment. szélében azt suttogták képnél hagyta az urát tőle. Erre a méltatlan ra az asszony azzal cá sok-sok ezer ropogó tért vissza, amelyet réban a szenvedő magyar kek nyomorának enyhíté tött össze.

Széchenyiek külömbé az általános érdeklődés állottak. Valóságos legend keztek róluk. Így sokáig a se járta *Széchenyi László* hogy *Szent István* koronáj feire kerülni. Azonban il len emberek kombinációjá gorodott össze ez a legem kombináció alapja az lel hogy *Széchenyi* dugzag rikai rokonainak dollárjaival hatná egyensúlyba a magyar lam erősen leromlott háztartását.

Széchenyi kitűnő amerikai öszszeköttetéseit azonban Magyaror szág nem hagyja kamatoztatlanul, mert, mint budapesti tudósítónk je lenti, *Horthy Miklós* kormányzó a magyar kormány előterjesztésére kinevezte *Széchenyi Lás* Magyarország vé. Budapest meg vannak alkalmasak állásra

Az aradi lakásinség megoldása

(Renoválni kell a katonai kincstári épületeket. — Kölcsön a hadügyi kincstárnak. — Konzorcium házépítésre.)

Az „Aradi Közlöny“ már két ízben felvetette azt a kérdést, hogy milyen célszerű volna a lakásinség csökkentésének szempontjából, ha a katonaság a várban és kaszárnyákban levő volt tiszti lakásokat rendbehozatná és ilymódon a tisztek által lakott lakásokat a polgári lakosság részére mentesítené. Ennek a problémának aktualitása az utóbbi napokban annál inkább megoldásra vár, mivel a közeljövőben újra nagyszámú katonaság érkezik Aradra és a tisztek elszállásolása ismét a polgárságot fogja terelni. Az „Aradi Közlöny“ munkatársa a kérdés helyes megoldásának szempontjából, főleg pedig azért, hogy a közönséget kellőképpen tudjuk tájékoztatni arról, hogy a legkompetensebb faktorok miképpen vélekednek erről a kérdéssel, a mai napon felkerestem azokat, akiknek véleménye úgy a publikum számára értékes lehet, valamint hozzáértésük és tanácsuk a lakásinség enyhítésének ügyét nagy lépésekkel közelebb tudja vinni a megvalósuláshoz.

Mit mond a katonaság?

Elsőnek a legautentikusabb fórumot, a katonai ténnyeljárás kerestük fel. Itt Trofin Joan főhadnagy a legkétszertesebben állott rendelkezésünkre úgy felvilágosításával, valamint a lehetőségek megvalósítására vonatkozó tanácsaival.

— A régi tiszti lakások — mondotta — amelyek valamikor a várban és az egyes laktanyákban voltak, a multban itt tartózkodott idegen katonaság vandallizmusa folytán teljesen lakatlan állapotba kerültek. A szerb megszálló katonaság pl. annak idején még a szobák padozatát is feltűzölte és amikor kivonultak a városból, még az ablak és aitorámaikat is magukkal vitték. Ezekbe a lakásokba ma vizet sétál ki s be a szél a menyezet hézagain átszítál az eső. Szakértők becslése szerint legalább kétmillió leire van ma szükség ahhoz, hogy ezeket a lakásokat tűrhető lakható állapotba hozzassuk ismét és berendezhessük. Én azt hiszem, hogy a tisztikar nagyon szívesen venné, ha ismét a régi kaszárnya lakásaihoz költözhetné vissza, ahol kétszertelenül több kényelmű és a katonai társasélet folytatódna is, több alkalma volna, mint a jelenlegi polgári kényeszerlakásokban.

Arra a kérdésre, hogy miképpen gondolná a probléma megoldását, Trofin Joan ténnyeljárás helyettes a következő megoldást ajánlotta:

— A leghelyesebbnek azt tartanám, ha a város közönsége, vagy maga a város, előlegezné a renováláshoz szükséges összeget. A polgármester ilymódon javaslatot terjesztene a katonai főhadnagyra, vagy a hadügyi miniszterium elé, amely egyelőre van hivatva ebben a kérdésben dönteni. Véleményem szerint a katonai hatóságok a legnagyobb készséggel bele fogják menni ebbe a megoldásba, már csak azért is, hogy a tisztikart és

katonai hivatalokat lehetőleg koncentrálják. Ami a város által kölcsönadott pénzt illeti, ez az által térülne meg, hogy a tiszteknek járó lakásilletményeket természetesen a város kapná mindaddig, míg befektetett tőkéje meg nem térül.

A polgármester nyilatkozata.

Dr. Angel István polgármestert kerestük fel ezután, aki így nyilatkozott:

— A város vezetőségének elsőrangú érdeke volt a multban, célja a jelenben és jövőben igyekezete marad a jövőben, hogy Arad minden polgára biztonságban és megelégedésben élhessen és ami fődolog, soha se legyen kitéve fölösleges zaklatásoknak. Éppen ezért, mikor annak idején Aradra érkezett az 1. számú vadászszázalaj; a város 70.000 leit fordított arra a célra, hogy a várban levő volt katonai lakásokat lakhatóvá tegye. Ezenkívül 150.000 leibe került a városnak az is, hogy a vár körül hegymagasságúvá növekedett szemétdombokat és piszokbuckákat, a mit az átvonuló idegen katonaság hagyott maga után hátra, eltakaríttassa. A város ezekből az összegekből mindmáig egy bannit sem kapott vissza. A városnak momentán sajnos nincs módjában, hogy a legcélszerűbb összeget is befektesse a volt katonai lakások renoválásába. Célszerű volna, ha esetleg a város közönsége tömörülne egy ily célú akció keresztülvitelére és előteremtene a szükséges összeget. Azt hiszem, hogy a felvetett eszmé a közönség széles rétegének szimpatiajával fog találkozni, mert ma a lakásinség sulva mindenkire egyformán nehezedik. Mindenesetre igen üdvös volna, ha a lakásinséget a civil lakások részleges mentesítésével — a katonai lakások rendbehozásával — enyhíteni lehetne. Éppen ezért a város és a lakosság szempontjából igen helvesnek tartom, az összes lehetőségek kiaknázását.

A háztulajdonosok álláspontja.

Ezután dr. Demian Aurél közházi igazgató főorvost, a Háztulajdonosok Szövetségének elnökét kerestük fel, aki mint a háztulajdonosok érdekeltségének vezetője, hosszasan beszélt először annak a szükségességéről, hogy mennyire a közérdekekben volna, ha lakók és háziurak végre egy platformot létrehozhatnak. Nagyon elítéli azt a háztulajdonost aki visszaél legutóbb kapott jogával és több házbért akar kifizetni lakójából, mint amennyinek megfizetésére az képes. Ezzel szemben a lakóknak is a méltányosság álláspontjára kell helyezkedni, mivel ma a háztulajdonosoknak a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdniük, csak hogy a házak restaurálási és rendtartási költséget fedezni tudják.

— Így bizony a háztulajdonosok, — kiknek jórésze régi kisember, aki egész életének keresetét, sőt sokizben lombardkölcst is fektettek be egy-egy felépítendő

telekbe, mely vétségére megélhetést nyújtott volna neki — legtöbbszörre, ahelyett, hogy kérszének ingatlanukon, ráfizetnek arra. Mindezen körülmények nem valami tulságosan serkentik a tőkésosztályt arra, hogy építkezzen, amire pedig okvetlen szükség van, mivel a lakosság folytonosan szaporodik. Ezzel szemben különösen a külső periferiákon napról-napra jobban mennek a házak pusztulásba. Ilyen állapotok mellett néhány év mulva a lakásépítéssel szembe elkerülhetetlennek látszik. Éppen ezért nagyon figyelemre méltó az Aradi Közlöny akciója. A leghelyesebb megoldásnak én is azt találnám, ha a város vagy a város közönsége bocsájtaná rendelkezésre a megfelelő összeget, mondjuk egy konzorcium alapon. A katonai lakásilletményekből befolyó jövedelem az után visszaszállana a kölcsönki-

bocsájtkhoz, akik így anyagilag sem károsulnának, viszont — különösen ha ez a kölcsönadó maga a város közönsége — nagymértékben csökkentenék a mindenkire ránehezülő lakáskérdést. Egy hasonló konzorcium különben már régebb idő óta működik a Regátban. Ez u. i. felhívást tett közzé, amelyben csatlakozásra szólítja fel a lakástalanokat, vállalkozzanak lakóházak építésére és tőkebefektetés elkerülése, ennek tehermentesítése szempontjából az érdekeltekkel ráeső házbérüket annyi évre fizettetik ki előre, amennyi alatt a házbér fedezni képes az előzetes kiadásait. Ugy tudom, sok lakás nélküli sietett ennek a konzorciumnak segítségére. Így a káosz is megmarad és a kecske is jól lakik. A katonai szálláskérdésnek hasonló formák közt való megoldását igen célravezetőnek tartanám.

Reu Illés távozik Aradról.

(Az összes erdélyi Siguranták felügyelője.)

Lovag Reu Illés, a Siguranta helyettes vezérfelügyelője ma érkezett haza Clujról, ahol értesítették új beosztásáról. Lovag Reu Illés ma délután fogadta az Aradi Közlöny munkatársát, akinek a következőket jelentette ki Cluj utjának eredményéről:

— A vezérfelügyelőség megbízott az összes erdélyi Siguranták felügyeletével. Mielőtt átvesszem új beosztásomat, harminc napi sz

bedságot töltök Aradon. Sajnálom elhagyni Aradot, mert megszerettem ezt a várost, de kénytelen vagyok Clujra költözni, mert sokat kell utaznom és Aradról nagyon kényelmetlen és hosszadalmas Erdély többi városait megközelíteni.

Lovag Reu Illés helyettes vezérfelügyelő, akit Arad város közönsége becsüléssel vett körül, e szerint február hónapban valószínűleg elhagyja Aradot.

Városi telek

lakásépítés céljaira

Még a nyár folyamán a minisztertanács rendeletet küldött Arad város vezetőségének, amely felhívja, hogy lehetőség szerint könnyítse meg az építkezéseket a lakásinség enyhítése céljából. A rendeletnek végrehajtási utasítása ma érkezett Aradra. A rendelet igen fontos utasításokat tartalmaz. Felhívja a város vezetőségét, hogy iparvállalatoknak, gyáraknak és köztisztviselőknek bocsásson megfelelő telket rendelkezésre építkezés céljaira. Ez részben iparfejlesztés, részben pedig a lakásinség enyhítésének szempontjából szükséges. A telkek egy város nyilvános árverés után adja ki az érdekelteknek. A köztisztviselőknek öt-száz négyzetögl területet adnak. Az utasítás előírja, hogy azok az iparvállalatok kaphatnak telket, amelyek 1916 augusztus 15. után alakultak. Azok, akik telket kaptak, nyolc éven belül kötelesek az építkezéseket befejezni. A város köteles az építkezések és építkezők munkáját elősegíteni és támogatni.

Az utasítás felhívja a város vezetőségét, hogy terjessze be a minisztertanácsnak, milyen épület anyagok téglá, cement, mész és erdő állanak rendelkezésre. Az Aradi Közlöny munkatársa erről a nagyfontosságú kérdéssel beszélgetést folytatott dr. Angel István polgármesterrel, aki kijelentette, hogy a városnak már régen feltett szándéka az építkezések megindítása, de eddig nem állott elég anyagi erő

rendelkezésére. A városnak nincs erdeje, téglagyára, hogy olcsón bocsásson az érdekeltek rendelkezésére építkezési anyagokat. Ez a rendelet azt a reményt nyújtja, hogy az állam fog intézkedni, hogy olcsó anyaghoz juszanak az építkezni szándékozók.

Aradi mizériák.

*

Arad, az ezertó városa.

Szép város ez a mi Aradunk. Ezt még elismerik a timisoaraiak is. Ha azonban megerednek az ég csatornái, mint most is, akkor baj van. Akkor Arad valósággal az ezertó városa. A legnagyobb töcsák persze a legforgalmasabb utcákon terülnek el. Legfőbb forgalmi vonalunkon a Bulevardul Regina Márián (Andrássy téren) alig lehet áttérni az egyik oldalról a másikra. Ha az egyik tavat ki akarod kerülni, bizonyosan belemásozol a másikba. Valahogyan mégis csak segíthetne a városi hatóság ezen a bajon. Ha másként nem tüzzön ki árlejtést a csónakközlekedésnek a főbb utcákon való lebonyolítására. Mert szép dolog a rezényesség, de mi Velencét nem tudjuk és talán nem is akarjuk lefőzni.

— Rakovszky merénylője —

Dr. Budapest. Kövér Ibrahimról, aki a parlamentben ráolt Rakovszky Istvánra, az orvosok megállapították, hogy közveszélyes örült.

HIREK.

Rablóvilág Aradon. (Rablótámadások napirenden.)

Nap-nap mellett vagyunk kénytelenek beszámolni a város területén elkövetett rablásokról, amelyek vakmerőségükkel ritkítják a párjukat. Lapunk más helyén egy újabb a város területén elkövetett, rablótámadásról adunk hírt, mely szomorú képét adja Arad közbiztonsági viszonyainak. Ez így tovább nem mehet. Elvégre városunk békés polgárai elvárhatják, de meg is követelik, hogy életük és vagyonuk a megfelelő védelemben részesüljön. Valamennyien nyögünk a súlyos adók terhe alatt. Ennek fejében aztán igazán a legkisebb ellenszolgáltatás, ha kellő eréllyel megvédelmezzük az adók tárgyát is képező vagyonunkat. Az államnak is érdeke a legsürgősebb és legerélyesebb intézkedés. Mert az a bizonyos, hogy a rablók től nehezen fog az állam adót behajtani. Itt a legfőbb ideje, hogy rendőrségünk ezeknek a garázdálkodásoknak véget vessen. Aradváros rendőrprefektusa *Gritta Ovidiu* sokszor bizonyította be, hogy vaskeze van és igazán eredményes multra tekinthet vissza. Értelmetlen tehát, hogy ennek dacára közbiztonsági állapotaink ennyire lezültek. Minden aradi szem *Grittára* néz és meg vagyunk róla győződve, hogy ő hamarosan helyre fogja állítani Aradváros megbolygatott közbiztonsági egyensúlyát. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy már ütött a tizenkettedik óra.

— Véget ért a berlini sztrájk. Berlin. A közlekedésügyi miniszter és a munkástanács közötti tárgyalások befejeződtek. A sztrájk véget ért. A munkásság követeléseit teljesítették. (R. T. I.)

— Orosz hadgyakorlat a finn határon. Helsinkfors. Finn napilapok jelentik, hogy a vörös hadsereg Finnország északi határára nagyobb hadgyakorlatokat tervez. A szovjet-kormány kijelentette, hogy a csapatok összehívása nem jelent demonstrációt Finnország ellen. (R. T. I.)

— A város egészségügye. A városi orvosi hivatal ma készítette el múlt félhónapi statisztikáját, amely szerint december 15–31-ig 22 sarlach 10 difteritisz, 8 tifusz és 22 vérbajmegbetegedés történt Aradon.

— Szász Zoltán ügye. Budapest. Szász Zoltán ügyében a főtárgyalást február 24-re tűzték ki.

— Hirdetmény. Jóakarátulag figyelemzeterem a város közönségét, hogy a hadsereg tisztjeinek elszállásolása tekintetében saját érdekükben ne górdítsanak akadályokat a lakáshivatali közegek eljárásának, mert eljárásuk könnyen azt eredményezheti, hogy a megfelelő minisztertanácsi rendelet értelmében a hadsereg tisztjeinek elszállásolási ügye a polgári hatóságok kezéből kivételül és az esetre a hadsereg saját maga fogja végezni a tiszteknek elszállásolását, mely utóbbi körülmény pedig mindenestre terheesebb lesz a lakosságra mint a polgári hatóság törvényes eljárása. Dr. Robu, főpolgármester.

Alarcos rablók egy aradi lakásban

Erélyes rendőri razzia. — Elfogott ékszerrablók.

Tegnap este újra vakmerő rablótámadást kíséreltek meg Aradon. Ezuttal azonban sikertelenül. A Str. Gheorghe végén a Holtmaros-soron törték be Buda Mihály hentesmester lakásába. Este hat óra után, amikor csak Budané és anyja voltak a lakásban, hirtelen három alarcos ember jelent meg az ajtóban, akik revolvert szegeztek a nők melléne és felszólították őket, hogy azonnal adják át az otthonlevő pénzkészletet és értéktárgyakat. Budané a rémülettől csakhamar magához tért és kijelentette a rablóknak, hogy neki nincsen pénze, de lehetséges, hogy férjének van valami elrejtett összege a másik szobában lévő szekrényben. A három rabló erre nekiesett a másik szobában levő szekrény átkutatásának és amíg ezzel voltak elfoglalva, az asszony kiugrott az ajtón, amelyet a hennszorult rablókra zárt. Budané segítségkiáltására csakhamar össze-

verődtek a szomszédok, akik azonban a rablóknak már csak hiült helyét találták, mivel azok az asszony segítségkiáltásainak hallására jobbnak látták minél gyorsabban kerekedni oldalul. A vakmerő betörésről azonnal értesítették a rendőrséget, ahol *Gritta Ovidiu* rendőrprefektus saját maga vezette be a nyomozást és azonnal intézkedett, hogy a rendőrség a rablók felkutatására az egész várost tüzetesen kutassa át. A rendőrprefektus erélyes intézkedésének köszönhető, hogy a rendőrség a razzia folyamán több veszedelmes és régen körözött betörőt, így *Ficu János* és *Szabó Jenő* fogott el, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részesei lettek volna az esti rablókalandnak, amelynek tetteseinél tekintve, hogy alarc volt rajtuk, a személyi adatok hiánya nagyon megnehezíti a felismerést. A rendőrség szigorú nyomozása tovább folyik.

— Tovább árusítható a cigarettahüvely. Bizonyára örömet fog kelteni a dohányosok és ama kereskedők körében is, akik cigarettahüvely és papír előállításával foglalkoznak, az a rendelkezés, melyet a clujai Monopolvezérigazgatóság küldött az aradi pénzügyőröknek. A rendelet megengedi, hogy további intézkedésig ezután is árusíthatassanak cigarettahüvelyt és papírost azok a kereskedők, akik eddig is foglalkoztak ezzel. Tehát még nem kell tartani attól, hogy hüvelyt csak az kap, aki dohányt is vesz a tőzsdéből. Magnyugvással vehetik tudomásul ezt azok is, akik elmulasztották beszerezni eddig néhány ezer darab hüvelyt.

— Cseh kölcsön Ausztriának. Prága. A cseh-osztrák gazdasági szerződés január végén lép életbe. Csehország ekkor folyósítja Ausztriának a megszavazott kölcsönt.

— Nemzetközi kongresszus Oroszországban. Moszkva. Február elején Moszkvában nagy kongresszus lesz, amelyen az összes európai és amerikai kormányok képviselői jelen lesznek. A kongresszus napirendjének fontosabb pontjai: a pénzügy, a közlekedésügy, a külkereskedelem újbóli megindulása. Egy nagyobb külföldi kölcsönről is tárgyalnak. (R. T. I.)

— A postások követelése. Bucuresti. A postai alkalmazottak elégedetlenek. Legutóbbi gyűlésükön elhatározták, hogy memorandumot nyújtanak át felettes hatóságoknak, amelyben követeléseiket közlik. (R. T. I.)

— Csak az idegenek fizetnek. Megírta az Aradi Közlöny, hogy minden Aradra érkezett idegen állampolgárnak, mielőtt a Siguranțăól a tartózkodási engedélyét kéri, 25 lei kell befizetnie a városi adópénztárnál. Többen ez az intézkedést úgy értelmezték, hogy az Aradról olutató román állampolgárok is kötelesek a 25 leit befizetni. Ezért a Siguranța értesíti a közönséget, hogy kizárólag az Aradra érkező idegeneknek kötelező a 25 lei befizetése.

kötél elszakadásának következtében támadt.

— Orvosi hír. Dr. D. Memete poliklinikai főorvos, bőrgyógyász és urologus rendel naponta 3–5 között Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 11. szám alatt.

— Tea-zsur. Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet f. hó 8-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Fehér Kereszt nagytermében táncol egybekötött tea-zsurt rendez. Belépti díj 5 lei.

— Jelentés. A „Lloyd” Bank és Kereskedelmi r. t. Temesvár értesíti kommittenseit, hogy a wieni képviselő: Kaufmann & Willet, Wien I. Rathausstrassa 4.

— Karácsonyi ajándékokat a Szépművészeti Szalonban vegyen ill Strada Eminescu (Deák Ferenc u.) Ortutay-palota).

— A görög trónörökös-pár Bucurestiben. Bucuresti. Tegnap este fél kilenckor a városba érkezett György görög trónörökös és Erzsébet királyi hercegnő, a trónörökös felesége. Souzos udvarmester kíséretében. A pályaudvaron a király, a királyi család tagjai, Take Jonescu miniszterelnök, a bucaresti görög követ, a tábornokok és hadosztályparancsnokok várták. (RTI.)

— Halálozás. Az aradi ipartestület jegyzője: Jakóby János több heti súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán, január 4-én délután fél 4 órakor lesz a Str. G. Baritiu (Rákóczi-u.) 11. számú házból. Az elhalt 20 éve szolgálta szorgalommal és hűséggel az ipartestületet. Végtesztességén az ipartestület előjárásága testületileg vesz részt.

— Rablógyilkosság a Rákoson. Budapest. A Rákos-réten ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Kató Gábor 24 éves kereskedősegedét.

— Kiss József temetése. Budapest. Kiss Józsefet ma nagy gyászpompával helyezték örök nyugalomra a kerepesi temetőben. A holttestet a Petőfi-házban ravafalozták fel arra a sajtógépre, amelyen 1848-ban a Landerer és Heckenast-nyomdában a „Talpra magyar!” nyomták. A koporsót elborította a rengeteg koszorú melyet nagyrészt az irodalmi társaságok helyeztek a ravafalra.

— Új amnesztia. Bucuresti. A kormány újabb amnesztia-rendeletet dolgozott ki, amelyet még e hó folyamán a kamara elé terjesztenek. (RTI.)

— Az új magyar választójog. Budapest. A miniszterelnök a napokban össze fogja hívni a választójogi ankétot amely az új választások kapcsán azzal fog foglalkozni, hogy tulajdonképpen ki is jogosult ezekben aktíve részt venni. A választójog gyakorlásának feltételeit valószínűleg a vagyoni és szellemi cenzushoz kötik. A lajstromos rendszernek is számos híve van.

— Magyarországon megszűnt a könyvcenzura. Mint azt az Arad. Közlöny budapesti távirat nyomán annak idején már megírta Budapestben a hírlapcenzura már napokkal ezelőtt megszűnt. Ma egy másik budapesti sürgöny jelenti, hogy újabb rendelkezés alapján a könyvcenzura is megszűnt.

— Megnyílik a moszkvai tőzsde. Moszkva. Az orosz kereskedelmi élet régi gócpontjában, Moszkvában újra megnyílik a tőzsde. Ezáltal a szovjet ismét nagy lépással közeledett a nyugati konszolidáció felé. A tőzsde alapító közgyűlését tegnap megtartották. A jelenlevők tudomásul vették az orosz közgazdaságnak az európai kereskedelembe való bekapcsolódását.

— Lassú a posta. (Beküldetett.) A mai posta december 29-én Timisoarán feladott levelet hozott a számmomra. Ennek a levélnek tehát öt napra volt szüksége, míg a kezéhez jutott. Nem tennem szövé a dolgot, ha ez az első eset volna. Különösen most nem, amikor a postának az ulév alkalmából óriási levélforgalmat kell lebonyolítania. Dehát nem ez az első eset, hogy a levelek a szomszéd városból annyi idő alatt érkeznek Aradra, mint a három országhatárt átfutó bécsi útságok. Valjon nincs még mindig rá mód, hogy egy kissé meggyorsítsák a levélforgalmat? Egy előfizető.

— Konopist. Csehország egyik legszebb birtoka és kastélya Konopist. Fejedelmi vérből származó tulajdonosa volt: néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös, a habsburg-esiei család markáns tagja. Amikor Ferenc Ferdinánd még nem avatkozott jövődö országai ügyébe, Konopist ugyiszólván ismeretlen név volt. De a világháború előtt hírnévre tett szert a csehországi Habsburg-kastély. Vendéglátó látta falai között Vilmos akkori német császárt, aki fontos megbeszéléseket folytatott vendéglátó gazdájával. Talán a világháború előkészületei is ott történtek Konopistban. Most azután az a hír érkezik, hogy a konopisti birtok zárlatát feloldották és a birtok a nevezetes kastéllyal együtt a cseh állam tulajdonába került.

— A „Hakoah” sportegyesület értesíti tagjait, hogy téli tornáját a zsidó elemi iskola tornatermében szerdán este megkezdi.

— Slezák Leó balesete. Komoly vészelyben forgott a minap Bécsben az Aradon is ismert Slezák Leó kamaranékes. Mikor ugyanis a bécsi Operaring 1. sz. alatti lakásába, a második emeletre akart menni, mint rendesen, a liftbe szállott. A lift az első emelet felé megállt és a következő pillanatban lezuhant a földre, miközben a fulkó teljesen szétrombolódott. Slezáknak sikerült segítség nélkül a romok alól kikeverednie és a lift bejáratát kinyitnia. Egy könnyű idegsokkon kívül egyéb baja nem esett. Slezák ezután gyalog ment fel a lakásába. Megállapították, hogy a baleset a vontató drót-

— Fizetni! Az aradi kávések és vendéglősök tudvaleg 5 százalék fogyasztási adót kötelesek befizetni a város pénztárába. Az aradi kávéház- és vendéglőtulajdonosok azonban körülbelül öt hónappal ezelőtt beszüntették a fogyasztási adó fizetését, mert egy miniszteri rendelet szerint megszűnt a városok adószedési joga. Egy hónappal ezelőtt a belügyminisztérium ultra engedélyezte a városnak az adószedést. A belügyminisztérium engedélye alapján a város felszólította az aradi kávészedőket és vendéglősöket, hogy az elmaradt fogyasztási adót fizessék be a városi adópenztárába.

Irodalom és művészet.

* Faustot Gounod örökbecsű operáját ismétlik meg szerdán este a Városi színházban. Margarethát ezúttal is Tyrón Sílvia fogja énekelni, ki minden egyes fellépése alkalmával elragadtatja hallgatóságát gyönyörű hangjával és fejlett ének-kultúrájával. Mefistót Róna Dezső, Siebelt Halmos Mici, Valentin Ladiszlay, Mártát Tibor Lóri, míg a címszerepet a színház kitűnő tenoristája, Ocskay Mihály éneklé.

* Dr. Janovics Jenő és Poór Lili együttes fellépte. Pénteken, e hó 6-án mutatja be a városi színház Lakatos László kiváló színművét, a Fakírt. A Fakír két vezető szerepét a színház illusztris vendégei, dr. Janovics Jenő és Poór Lili játsszák, ami már eleve is biztosítja, hogy a közönségnek nem mindennapi élvezetben lesz része a bemutatott alkalmával. A kitűnő színmű többi főszerepeit Mészáros Béla, Darvas Ernő, Harmath Józsa, Gömörly Emma kreálják és az előkészületekből ítélve, annélkül keretül fognak szolgálni a színház nagyszerű vendégeinek. A darabot szombaton este megismétlik.

* Vasárnap este az ünnepre való tekintettel a színház igazgatósága a Hoffmann meséi c. operát tűzte műsorára. Ezen pompás Offenbach dalműnek e szombaton ez lesz az első előadása. A főbb szerepeket ezúttal is Z. Várady Margit, Halmos Mici, Tibor Lóri, Róna Dezső, Ocskay Mihály, Ladiszlay József és Selmeczy Mihály éneklék.

* Ma pikáns műsor a kabaréban. A mai nagyszabású inlim műsor keretében — amelyben két kacagató pikáns bohózatot kívül szellemes kuplékat, tréfákat, táncokat, stb. adnak elő — fellépnek Ottó Safern világhírű bűvész, Faludy Károly, az Operaház volt balett-mestere, Dóry Gizi dísző, stb. Előadás után reggeliz parkettánc.

* Poór Lili hétfőn este folytatja a megkezdett vendégjátékát a városi színházban. Ezúttal a kikötő szívet a pénz Zangwilt híres színművének lesz a bemutatója. A próbák a darabból is serényen folynak. A főbb szerepeket a drámai együttes legjobb erői kreálják.

* Napkelet-est a Kulturpalotában. Hétfő este szenzációs irodalmi esemény színhelye lesz a Kulturpalota nagyterme. A színház igazgatósága saját, valamint a clujai magyar színház tagjaival Napkelet estét rendez. Színpadra kerülnek Móricz Zsigmond drámája a Tanító ur Szentgyörgy Istvánnal a címszerepben és Szép Ernő játéka a Jávai mesék. Az est keretében belül dr. Janovics Jenő felolvas, Paál László a clujai újságíró egyesület, valamint dr. Kádár Imre a Napkelet

főszervezője irodalmi felolvasásokat tartanak. Poór Lili színpadon, míg Ruvinszky Raiael a clujai közönség kedvenc tenoristája énekel. A darabok főszerepeit Izsáky Margit, Lengyel Vilmos, Forgács Sándor és az aradi színház tagjai játsszák. A Napkelet est jegyeit ugyancsak a színház pénztára árusítja.

* Délutáni előadások a Városi színházban. Péntek délután, Vízkereszt napján a szezon egyik legnagyobb sikert elért operettjét, a Kék mazurt tűzte műsorára a színház igazgatósága. László Andor és Horváth Micivel a főszerepben. Szombaton délután ifjúsági előadásul a Kis lord kerül színpadra Zilahy Irénnel a címszerepben. Ezen előadásra a múltkor megváltott ifjúsági jegyek érvényesek. Vasárnap délután közkívánatra a Szerencsétánc van műsoron.

* A dr. Janovics és Poór-estekre, valamint a hirdetett többi előadások jegyeit a pénztár már árusítja.

MOZI. * Ma van premierje Monte Christo élet-halál harcának. (Az Apolló nagy napja.) A film renaissance termelte ki Dantonnal és Boleyn Annával együtt gróf Monte Christo élet-halál harcának monumentális filmjét is, amely ma, szerdán kerül előnk az Apolló színházban. A közönség tájékoztatására meg kell ismételnünk, hogy a ma bemutatásra kerülő film folytatása Dumas „Gróf Monte Christo” című világhíres regényének, amelynek filmre való feldolgozása mint emlékeztetés, a kinematográfia szédületes lehetőségeit újította meg. Jó egynehány évvel ezelőtt járta be diadalutját Dumas filmesített regénye, de még ma is élénk emlékezetünkben él Monte Christo krisztusi szenvedése, vakmerő menekülése, a Monte Christo szigetén elrejtett mérhetetlen kincsek felfedezése, a bűnösök bünhődése s mindaz a drámai izgalom, művészi szépség és technikai bravúr, ami ezt a korszakos filmalkotást a film mostani újjászületéséig utólrétegzette. Gróf Monte Christo élet-halál harcában a sokat szenvedett hősrre új küzdelmek várnak. A sötétlőkű Villefort államügyész és Danglars bárónó szerelmi gyermeke, Benedek megszökik a börtönből és bűnös terveket sző Monte Christo életének megromlására, akinek feje fölött ismét elborul az égbolt. Gróf Monte Christo nehéz szenvedésekben megadett lélekkel veszi fel az új harcot Benedek és büntársai ellen, de kitudja meddig bírja a banditákkal való küzdelmet. A film kiállítás méreteiben kolosszális, szépségeiben artisztikus. A szereplők művészi teljesítményeiről a premier után emlékeztünk meg.

* Egő církusz az Urániában. Szerdától kezdve pompás új filmet mutat be az Uránia színház. Az „Egő církusz” az artista drámák legkiválóbbjai közé tartozik cselekménye idegizgalmas, artista-trükkjei eredetiek, a film kiállítása pedig látványosság számba megy. A főszerepben angol és amerikai művészek brillíroznak.

Élelmiszerrazzia Aradon

(Nagy kárt szenvednek a kereskedők.)

Irtunk arról, hogy miniszteri rendelet értelmében Aradon élelmiszer razziákat tartanak. A miniszteri rendelet végrehajtási utasítása ma érkezett Arad város vezetéséhez. Az utasítás igen súlyosan fogja érinteni Arad város kereskedőit. Az utasítás szerint ugyanis a kereskedőknél minden élelmiszerből bizonyos mennyiséget foglal le a razzia vegyvizsgálat céljából, ugyancsak meghatározott mennyiséget lepecsétel, a melyet a kereskedő köteles eltenni, hogy felelősség esetén bizonyítékul szolgáljon. Az utasítás szerint kakaóból 200 grammot, csokoládéból 200, kávéból 250 grammot, konyakból 1 litert, ecetből 500 köbcentimétert stb. stb. A rendelet végrehajtási utasítása semmi féle füszer vagy élelmiszerről nem felelősséget meg úgy, hogy a razzianak valószínűleg társzekérrel kell az utasítást végrehajtani.

LEGUJABB

Nemzetközi konzorcium.

PARIS. Nemzetközi Ipari Társaság néven száz millió dollár alaptőkével nemzetközi konzorcium alakult amelyben Amerika, Anglia, Franciaország és Németország egyenként 12 és fél százalékkal vesz részt, Belgium, Olaszország és Japán 7 és fél százalékkal járul a tőkéhez, az összeg többi részét pedig Hollandia, Csehszlovákia, Brazília, Chile, Argentína, Svájc, Norvégia, Dánia és Spanyolország adja. A konzorciumnak melynek tőkéje arany frankokban van megállapítva, székhelye London vagy Hága lesz.

Drágább lesz a MÁV.

BUDAPEST. A magyar államvasutak igazgatósága a múlt évi harmadélmilliárd deficitre való tekintettel elhatározta, hogy a viteldíjakat 25-30 százalékkal emelni fogja.

Rathenau Cannesban.

PARIS. Rathenau ma Cannesba utazott, ahol fontos előterjesztéseket fog tenni Európa gazdasági életének újból normálissá tételére vonatkozólag. Előterjesztésének legfontosabb része az a javaslat, amely azt követeli, hogy Németország tartozásának egyrészét készpénz helyett árukkal törleszthesse.

Közgazdaság.

A Banca Nationala új vezetősége.

Bucuresti. A kormány a Banca Nationala vezetőivé a következő közismert férfiakat nevezte ki: bankkormányzó Oromulu jelenlegi iparügyi miniszter lett, az iparügyi tárcát ideiglenesen Take Jonescu miniszterelnök veszi át. Alkormányzóvá Capitanovicot neveztek ki. Stroeescu igazgató és Sculi cenzor lett.

Bucuresti. Valószínűnek tartják, hogy az új iparügyi miniszter Lucacievici, a jelenlegi munkaügyi miniszter lesz.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (január 3.): Dollár 128, márka 0.76—, dinár —, szokol 1.90—, magyar korona 0.22, budapesti kifizetés 4.60, bécsi kifizetés —, berlini kifizetés —, francia frank —.

Zürichi nyitás (január 3.): Berlin 275, Newyork 514, Milano 2200, Prága 770, Budapest 85, Zágráb 190, Bucuresti —, Varsó 17, Bécs 19, lebélyezett osztrák korona 11.

Budapesti nyitás: (január 3.): Napoleon d'Or 2350, dollár 603, márka 337, rubel 58, leu 470, sokol 914, dinár 865, lengyel márka 17.5, osztrák korona 10—.

Zürichi zárlat (január 3.) Berlin 272.5, Newyork 515, Milano 2170, Prága 780, Budapest 85, Zágráb 195, Bucuresti —, Varsó 17, Bécs 19, lebélyezett osztrák korona 11.

Budapesti zárlat (január 3.) Napoleon d'Or 2355, dollár 603, márka 336, osztrák korona 10.75, rubel 51.5, leu 476, sokol 918, dinár 865, lengyel márka 17.5.

Budapesti tőzsde.

Bécs hatása alatt gyenge tőzsde volt. A valutapiacra a sokol javult. A nyugati valuták veszítettek utolsó jegyzésükből. Az értékpapírok forgalma minimális volt. Jegyzések lemorzsolódtak 200-300 koronával. A terménytőzsdei forgalom jelentéktelen volt. Az árak valamivel emelkedtek. Buza 2350-75, rozs 1550-60, árpa 1720, tengeri 2050-60, korpá 1130-5 ab Budapest métermázsánként.

Budapesti értékpapírok: Angol-magyar 725, Földhitel 2700, Magyar Hitel 1920, Osztrák Hitel 1180, Leszámitoló 780, Kereskedelmi bank 6950, Concordia 2300, Gizella 2600, Beocsina 10. Általános közsén 11.400. Salgó 5400, Urikány 5950, Ganz dombóius 3600, Ganz villamosági 6100, Rima 2730, Schlick 1070, Brassói 3575, Egyesültfa 520, Nacsici 18.200, Neuschloss 690, Országos fa 1130, Szlavonia 1630, Viktoria 600, Boróti 1105, Izzó 5550, Magyar cukor 17.000, Adria 7100, Közuti 1000, Dél vasút 1320, Államvasut 3825.

„Soreale” 180
GLADYS' SHOE CREAM

THE BEST

az előkelő világ cipőkrémje

Aradi lerakat: Szemző Armin, telefon 5-92

Byártja: Herozeg Géza, Cluj (Kolozevár)

Január 4., 5., 6., szerda, csütörtök, péntek Gróf Monte Christo I. rész:

Élet halál harca,

Dumas híres regénye

az APOLLO-ban

56 klgp. Paplanosoknak és szabóknak
Watta 1350 Lei.
 Posztó, Atlasz, Cordok,
 Zeugok Flanelk és Bélésárk,
 valamint Passzományárk

Megérkeztek
 3 waggonnal
KLEIN & Co.
 Warnsdorf. 4907

Vezérképviselő Romániára
Jeumann I. Satu Mare
Lezámitoló bank

Kiknek lehet lakást rekvirálni?

(Érdekes lakásper a Bucurest sem mitőszék előtt.)

Bucurest. Konkrét esetből kifolyólag egy Hercz nevű háztulajdonos fellebbezéssel fordult a semmitőszék közigazgatási bíróságához, melyben megtámadja azt a beosztási rendeletet, mely a lakás rekvirálásokról szóló törvény kereteit túlhaladja. A fellebbezési tárgyaláson Hercz azt vitatta, hogy függetlenül attól, vajon alkotmányjogi szempontból helytálló-e az a rendelet, melynek alapján a rekvirálásokat végzik a háztulajdonosok csakis a törvényben megállapított kereteken belül tölthetik meg a rekvirálásokat. E szerint pedig olyan katonai személy szállásolható be, aki szolgálati érdekből helyeztetett át más helyorségből és lakás nélküli van. A semmitőszék legközelebb dönt ebben az érdekes kérdésben.

A nyul a diplomáciában.

(Magyar nyulak kalandja.)

Párisból írják, hogy a Figaro három ezer magyar nyul diplomáciai kalandjáról írta le a leplet. Elmondja hogy a jóváhagyott bizottság Németországból három ezer nyulát követelt, hogy a háború idején kipusztított nyulalóományt Franciaországban felhívítsa. A németek nem adhattak nyulakat mert a kommunisták gépfegyverrel vadásztak a szegény tapsifülesekre úgy, hogy német földön alig van nyul. De egy frankfurti kereskedő révén a franciák Magyarországon összevásárolták 3000 élő nyulát és ezeket Franciaországba akarták szállítani. Azonban sem az osztrákok sem a csehek nem hajlandók a magyar nyulakat a területükön átengedni. Így most a francia kormány a jugoszlávokkal tárgyal a nyulak átengedése ügyében. A végén még repülőgépen lesznek kénytelenek a nyulakat Párisba szállítani. A Figaro szerint a nyulak ára a következő: egy him 70 frank, nőstény 100 frank. Szóval egy nyulért a franciák 5000 magyar koronát fizetnek.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
 felel.

NYILTÉR.

Ma ezen rovatunkban közölték a mi vállalkozásunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazoknak, kik
Oláh Veronka

elhalálása alkalmából temetésén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek s ezáltal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
 76 Az Oláh-család.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket az alábbi szabályok szerint számították.
 Minden szó hirdetésenként 75 baht.
 Vastagabb betűvel 1 baht 50 baht.
 A vastagabb betűvel kívánt szavakat félhúzással kell jelezni.
 Hirdetéseket délután 3 óráig veszik fel.
 Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
 A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 baht 50 baht.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalma miatt jogszabályi előírásokban nem közölhető, megváltoztasson.

Levelezés.

SZERÉNYEN, de állandóan támogatná egy idősebb urunk egy saját lakással bíró fiatal nőt Választ — díszkréció mellett — csak teljes címmel „Állandó” jelige alatt a kiadóba. 73

Alkalmazás.

PERFEKT NÉMET román és magyar önálló munkaerő állandó állást keres. Haasz hirdetőjében Strada Eminescu 2. 11751

INTELLIGENS, jó megjelenésű fiatal ember esetleg hölgy hirdetések és előfizetések gyűjtésére fivétezik. Cím teadandó a kiadóban. 72

PILET gobelin és smyrmamunkát vállalkozó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11595

HÁZVEZETŐNŐNEK magányos urhoz, vagy szakácsnőnek azonnali belépésre ajánlkozom. Strada E. Ohiba Birta (Vargass József-utca): 6. 77

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom Cím a kiadóban. 700

Lakás.

ELCSERÉLNEM belvárosi háromszobás modern lakóházat hasonló 4-5 szobásra. Cím Wallinger hirdetőjében. Közvetítők magasan díjazhatnak. 11594

BELVÁROSI 2 szobás konyhás lakóházat elcserelném 4 esetleg 3 szobásra a város bármely részén udvarral, esetleg kerttel. Címeket „Csere” jelige alatt a kiadóba kérem. 78

Vétel és eladás.

JÓKARBAN levő Schunda-féle cimbalom eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11594

TELJESEN új fekete seviót öltöny kis termetre eladó Strada Baritiu (Rákóczi-utca) 10. sz. ajtó 8. Polláknál. 11504

GYÖNYÖRŰ SZALON ÉS BÓRGARNITURA olcsón eladó a Szépművészeti Szalonban Ortutay-palota 62

ARADI POLGÁRI TAKARÉK kis RÉSZVÉNYEKET 90 Leiert veszek. Dr. Müller Vendel ügyvéd, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 7. 79

HASZNALT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

JÓUL ELADHATJA MŰTÁRGYAIT. Képeit, porcellán-, bronz és márványfiguráit szőnyegait török kendőt antik butorait zongoráit, modern dísztárgyait lapán vázát, régiségeit ha karácsony előtt elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11401

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszerzése előtt okvetlenül látogasson meg a Szépművészeti Szalon. Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely széles elrendezésével méltán kiérdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Ortutay-palotában. 11391

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

AJÁNDÉKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák vázák, festmények metszetek perzsa szőnyeg ezüstművek vétele, eladása, cserélése és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

EGY darab 150 literes, egy darab 250 literes pálinkafőző-üst eladó. Fratii Burza 5027

Oktatás.

ANGOL NYELVMESTERT keresek. Cím a kiadóban. 500

ROMAN órát adok eredményről garancia. Fordításokat vállalom. Calea Aurel Vlaicu ((Pécska-ut) 21. I. 12. 75

Különféle.

Ha nem akar hirdetésével a kiadóhivatalba fáradni úgy feladhaja a következő helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetőszolgálati irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca.)

„KELET” hírlapelárusító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1.

HAÁSZ ügyvétsége Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2.

MANDL, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15 szám alatti papírtűzet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribunalu Axente (Damjanich-utca) 14.

M. KLEIN MÓR könyvkereskedésében Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 12.

„VICTORIA” általános kereskedelmi iroda Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

FRIEDMANN ingatlanforgalmi irodája utján Str. George Bariiu (Rákóczi-utca) 1.

Hallgatni arany, beszélni ezüst,

ez a pletykára szól. Az üzletnél azonban egészen más a helyzet: itt

„Hirdetni arany, hallgatni halál”

mert: míg az üzletember alszik, addig a reklám helyette dolgozik.

Hatásos, ötletszerű hirdetéseket szövegez, szakszerűen tervez és bármely helybéli és vidéki lap részére felvesz: A Földes győgytár kapujával szemben

Wallinger hirdetője.

Mérlegkészítést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, új könyvek felfektetését bármely rendszer szerint vállalom. Megkeresések: „Könyvszakértő” jelige alatt a kiadóhivatalba. 5096

„Hermos” hirdetés 20,626.
A rófiós branschból országos nyelvvizsgáló kirakat és kiszolgáló segéd Ia. oszt., jó fizetéssel azonnal állást nyer **Plesz Gyulánál** Timisoara, II., 3 Király-utca I. szám. 55

Dr. Boér Kálmán 11594 kereskedelmi ügyvétsége, bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája Arad, Strada Moise Nicuara (Petőfi-u.) 10. Utlevélek gyors és pontos láttamozása. Hetenként kétszer futtatja Buourestibe.

Gépész kerestetik február elsejére 125 HP. Lang-féle condenzátoros géphez dynamo accumulator kezelésben és esztorgálásban teljesen lártasság megkívánják. Munka kedvelő szorgalmas mesterek adják be fizetési igényüket is feltüntető ajánlatukat. RÉVÉSZ-HAVAS mű és vámalma céghez CSERMŐ. 11595

Kerestetik Aradon legközelebb május 1-én beköltözhető modern, családi vagy bérlőház, melyben 5-6 szobás lakás elfoglalható. Kert istálló és kocsiszettel bíró ház előnyben részesül. Ajánlatok BANNIDY SÁNDOR földirtokoshoz Alsósimándra intézendők, a házban lévő lakrészek rövid leírásával. 11594

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Közhírré teszem, hogy néhai Boszák Antal volt aradi lakos hagyatékához tartozó ingóságok (butorok és ruhamezők) 1922. évi január hó 10-én délután 3 órakor fognak Str. Crisan (Károli-utca) 6 számú házban Papp Gyula városi leltár-biztos közbenjöttével nyilvános árverésen eladni. Arad 1922. január 2-án. 74 Dr. Böns Károly ügyvéd, végrendeleti végrehajtó.

UTLEVELEK
 GYORS ES CSINOS
 BEKÖTESET
 VALLALJA

ARADI KÖZLÖNY
 KÖNYVKÖTESETE.

Az „Aradi Közlöny” a legjobb hirdetési organum.

Ugyanakkor az Aradi Közlöny minden reklámot a legelőnyösebb feltételek mellett közli. Kiadóhivatalos Aradi Nyomda Vállalat.